

การศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่
A Study the Need further Study in the Graduate Study
Mahachulalongkorrajvidyalaya University, Phrae Campu

รวีโรจน์ ศรีคำภา^๑
Raweerose Sricompha

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นิสิต นักศึกษา ภิภษุ สามเณร และประชาชนทั่วไป จำนวน ๙๕ รูป/คน คัดเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าความต้องการเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ใน ๓ ด้าน คือ ด้านบริบทมหาวิทยาลัย ด้านสังคม และด้านอาชีพโดยภาพรวม พบว่า ความต้องการเข้าศึกษาต่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

คำสำคัญ: การศึกษา, ความต้องการ, บัณฑิตศึกษา

^๑ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

Abstract

This research was a survey study. The objective this work was to study the need further study in the graduate study Mahachularongkorrajvidyalaya University, Phrae Campus. The sampling groups were student, Buddhist monk and people about 95 persons by purposive selection. The statistics were used percentage, mean, and standard deviation. It was found that the need further studies in the graduate study Mahachularongkorrajvidyalaya University, Phrae Campus in three aspects namely; the context of the university, society and occupation aspects in overall image were at much.

Keywords: Education, Need, Graduate Study

บทนำ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ได้ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๐ และระดับปริญญาโท ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๒ นับเป็นการสร้างคุณประโยชน์ให้แก่วงการศึกษาทงพระพุทศาสนาเป็นอย่างดี

พันธกิจของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ เป็นสถาบันที่สำคัญในการศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาการชั้นสูง ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นเลิศทางวิชาการด้านพระพุทศาสนาส่งเสริมการค้นคว้าวิจัย ให้การบริการวิชาการแก่สังคม ส่งเสริมพระพุทศาสนา ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมดังที่ทราบแล้ว ปรากฏว่าพุทศาสตรบัณฑิตทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ที่สำเร็จการศึกษาแต่ละปีนั้น มีจำนวนนับร้อยและมีแนวโน้มที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกอีกด้วยในปัจจุบันการผลิตบัณฑิตของวิทยาเขตแพร่ ได้เปิดสอนในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ประกอบด้วยสาขาวิชาต่างๆ ดังนี้

ระดับปริญญาตรี เปิด ๓ คณะ ได้แก่ ๑) คณะพุทศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทศาสนา ๒) คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศึกษา และสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ๓) คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์(การปกครอง) ส่วนในระดับปริญญาโท เปิด ๑ คณะ ได้แก่ คณะพุทศาสตร์ สาขาวิชา พระพุทศาสนา

เพื่อสนองความต้องการศึกษาต่อของบัณฑิตและสนองต่อพันธกิจของมหาวิทยาลัยทางศูนย์บัณฑิตศึกษาวิทยาเขตแพร่ จึงได้ดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันและความเปลี่ยนแปลงของกระแสความตื่นตัวด้านการศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยา เขตแพร่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวางแผนเพื่อการพัฒนาปรับปรุงการระบบกลไกการบริหารการศึกษาและเปิดหลักสูตรระดับปริญญาโทและเอก และสอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาของส่วนงานต่อไป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ เพื่อสำรวจความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

นิยามศัพท์

ความต้องการ หมายถึง ความพึงพอใจในการเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตแพร่ ของพระสงฆ์ ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ศิษย์เก่า และบุคคลทั่วไป

การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการที่ใช้ระบบสมองรวมกับกระบวนการเรียนรู้จากข้อมูลข่าวสารประกอบการเลือก

มหาวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research)

ประชากร คือ พระสงฆ์ ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ศิษย์เก่า และบุคคลทั่วไป ประมาณ ๒,๐๐๐ รูป/คนที่มีความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตแพร่ ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบชั้นภูมิเทียบสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๕๕ รูป/คน ตามสูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (๑๙๗๓)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เป็นแบบเลือกตอบที่ผู้วิจัยดำเนินการสร้างขึ้นและตรวจสอบคุณภาพตามกระบวนการสร้างแบบสอบถาม ๓ ตอน

ตอนที่ ๑ สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นที่มีต่อความต้องการในการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

๑. ด้านบริบทมหาวิทยาลัย โดยภาพรวมส่งผลกระทบต่อระดับความต้องการเข้าศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อส่วนใหญ่ความต้องการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา อยู่ในระดับมาก อันดับแรก คือความมีชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของมหาวิทยาลัย รองลงมา คือทำเล/ที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสะดวกสบาย ข้อที่ส่งผลกระทบต่อความต้องการเข้าศึกษาต่อเป็นอันดับสุดท้าย คือ อาคารเรียนมีความมั่นคงปลอดภัย

๒. ด้านสังคม โดยภาพรวมส่งผลกระทบต่อความต้องการเข้าศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ อันดับแรก คือ เมื่อจบปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยแห่งนี้มีโอกาสเพิ่มของรายได้สูงและต้องการเปลี่ยนอาชีพการทำงานใหม่ๆ รองลงมาคือ มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนที่มีงานทำแล้ว คิดเป็นค่าเฉลี่ยยกเว้นอาจารย์ผู้สอนมีความน่าเชื่อถือ มีระดับความต้องการเข้าศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลาง

๓. ด้านอาชีพ โดยภาพรวมส่งผลกระทบต่อความต้องการเข้าศึกษาต่ออยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก อันดับแรกคือ สอดคล้องกับงานประจำที่ทำอยู่ รองลงมาคือ สามารถใช้ความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี ยกเว้น มีผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการทำงานมากขึ้น ระดับความต้องการเข้าศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลาง

วิจารณ์

ด้านบริบทมหาวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยที่ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นสถาบันที่บัณฑิตเพียงพร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรมสถานที่ศึกษามีชื่อเสียงสอดคล้องกับงานวิจัยของทรงธรรม ตีวณิชสกุล และ ผศ.ดร.อัศรัตน์ พูลกระจำง นอกจากนี้ ยังเป็นมหาวิทยาลัยทางพระพุทธศาสนา เป็นมหาวิทยาลัยที่ได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยตามมติสภาวิชาการ ประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๕ ตามหนังสือที่ ศธ.๑๗๐๐.๕/๑๔๗ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๕ ซึ่งสอดคล้องกับ ประกาศมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตแพร่ สอดคล้องกับรายงานการประเมินตนเองของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ ซึ่งมีสถานที่และทำเลที่ตั้งติดกับถนน การคมนาคม สบายไปมา

สะดวก มีรถโดยสารประจำทางผ่าน และมีรถโดยสารของมหาวิทยาลัย ในการอำนวยความสะดวกให้กับนิสิต ในการเดินทางมาเรียน

ด้านสังคม ความทันสมัยของหลักสูตรการเรียนการสอนจะต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบัน เป็นหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สินธุชัย สมานทรัพย์ ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถรับความรู้ ประสบการณ์ได้เต็มที่ด้วยความเข้าใจ ไม่เบื่อหน่าย ทำให้เรียนได้ความรู้มาก และพร้อมที่จะร่วมมือด้วยความสนใจ กระตือรือร้น และมีความพึงพอใจกับการเรียนซึ่งสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาของ ดร. รุ่ง แก้วแดง การเรียนรู้นั้น เราสามารถสร้างองค์ความรู้ได้จากทุกสิ่งทุกอย่าง ดังนั้นจึงเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรในครั้งนี้ ถ้าเรามองว่าการศึกษาคือการสร้างสรรค และการสร้างสรรคเป็นสิ่งยิ่งใหญ่ นั้นหมายความว่าราคาของความสร้างสรรค์มีมูลค่าสูงมาก เพราะฉะนั้นโลกปัจจุบันจึงเป็นโลกของการเรียนรู้โดยสร้างสรรค์

ด้านอาชีพการศึกษาไม่ว่าหลักสูตรใดล้วนแล้วแต่เป็นการเพิ่มศักยภาพในการทำงานให้มากขึ้น รวมถึงมีโอกาสในการหางานทำได้มากขึ้นและทำให้การทำงานในความก้าวหน้าสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ในการทำงานในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของสุภาพร คูพิมาย เนื่องจากผู้ที่ได้รับการศึกษาเพื่อที่จะได้รับการยอมรับจากสังคม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

ผลการศึกษาค้นคว้าความต้องการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่ เป็นประโยชน์โดยตรงกับมหาวิทยาลัยในการนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับกลยุทธ์การรับสมัครนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามจะเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของผู้บริหารต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

คณะผู้วิจัยมีความเห็นว่างานวิจัยนี้เป็นการนำผลการศึกษามาพัฒนาและเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการปรับเปลี่ยนนโยบายในการรับสมัครนิสิตในปีต่อไป และควรจะมีการแนะนำและประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวาง ทัวถึง รวมถึงมีการเป็นสอนสาขาวิชาที่หลากหลาย โดยสำรวจความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนทั่วไป

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ ชุ่มเมืองปัก. **แรงจูงใจและการจูงใจสร้างปาฏิหาริย์**. กรุงเทพฯ : สาร์กพิมพ์ดอกหญ้ากรุป, ๒๕๔๖.
- จิตตินันท์ เดชะคุปต์. **ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการบริการสถานรับเลี้ยงเด็กในเขตกรุงเทพมหานคร : ความต้องการรูปแบบและคุณภาพ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๔๑.
- จิรนนท์ กัณทวงศ์. **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์ในโรงเรียนทหารช่างกรมทหารช่าง**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๘.
- พวงเพชร วัชรอยู่ และสุปราณี สนธิรัตน์. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์, ๒๕๓๗.
- พิณ คงพล. **ความพึงพอใจที่มีต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษา ใน ๑๔ จังหวัดภาคใต้**. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, ๒๕๒๙.
- เพลินทิพย์ โกเมศโสภา. **การวางแผนการตลาด**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่. **“รายงานการประเมินตนเอง”**. แพร่ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่, ๒๕๔๗.
- วรรณิ์ ลินอักษร. **จิตวิทยาการศึกษา**. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ, ๒๕๔๑.
- สิน พันธุ์พินิจ. **เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์, ๒๕๔๗.

๒๐ วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร วิทยาเขตแพร่ ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มิถุนายน ๒๕๕๘)

สินธุ์ชัย สมานทรัพย์. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูอาจารย์โรงเรียนทหารช่าง
กรมการทหารช่าง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ, ๒๕๔๐.

เสนาะ ตีเยาว์. หลักการบริหาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๓.

อัจฉรา โทบุญ. ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการงานทะเบียนราษฎรสำนักทะเบียน
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม, ๒๕๓๔.

อารี พันธุ์มณี. จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทม์เฮมเอ็ดดิเคท,
๒๕๔๖.

ทรงธรรม ตีวานิชสกุล. ผศ.ดร.อัศครีตน์ พูลกระจ่าง. แรงจูงใจในการเลือกศึกษาต่อของ
นักศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชม
งคล. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ธัญบุรี, ๒๕๕๑.

ปาริชาติ คุณปลื้ม,ดร., การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท :
กรณีศึกษานักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี. ชลบุรี :
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี, ๒๕๕๒.

สมฤดี ศรีจรรยา,ดร., ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับมหาบัณฑิตหลักสูตร
MBA,วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, ปีที่ ๔, มกราคม-ธันวาคม ๒๕๕๓.

สุภาพร คูพิมาย. ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจของนักศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีคณะ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปทุมธานี : คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ๒๕๕๐.

